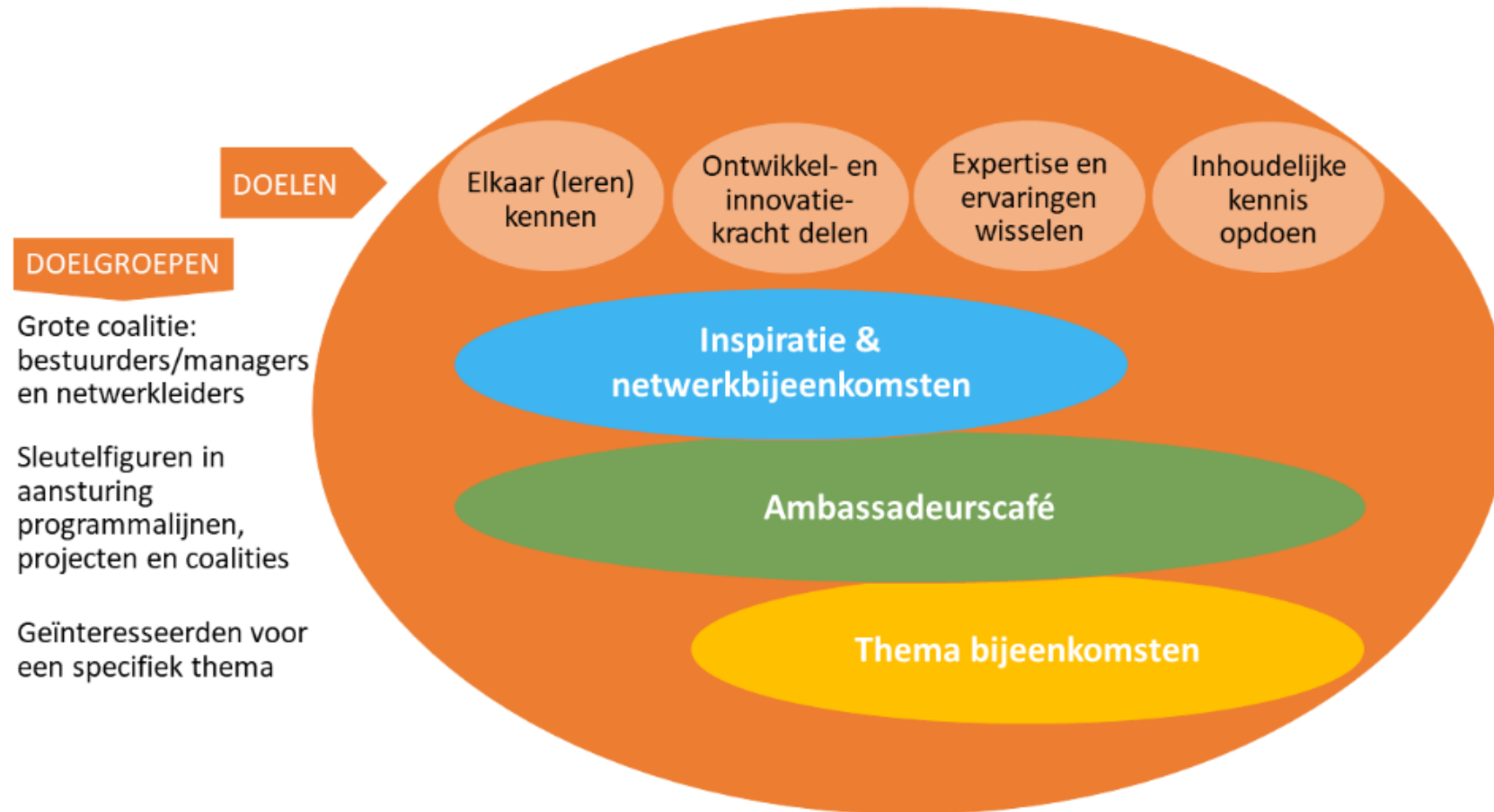

LEERATELIER: “SAMEN LEREN IN DE TRANSITIE”

In domein overstijgend samenwerken moeten we ook samen leren.
Hoe doen we dat?

NETWERKEN EN LEREN IN DE MIJNSTREEKCOALITIE

Regioplan Zuid-Limburg

Samen voor een gezond en goed leven in Zuid-Limburg

11 december 2023

Belangrijkste uitdagingen

1 GROTER WORDENDE KLOOF TUSSEN ZORGVRAAG EN ZORGAANBOD

In Zuid-Limburg is sprake van een zorgkloof; de zorgvraag staat niet in verhouding tot het beschikbare zorgaanbod. Ondanks de bevolkingskrimp in de regio zal de vraag naar zorg en ondersteuning toenemen en complexere worden, waardoor het probleem rondom de zorgkloof naar verwachting zal toenemen. Vanwege de toenemende krapte op de arbeidsmarkt van de formele zorg, komt de informele zorg en mantelzorg verder onder druk te staan. [Onderbouwing en verdieping hier](#).

4 HOOG ZORGGEBRUIK IN VERGELIJKING MET NEDERLAND

Zowel in het zorgdomein als in het sociale domein (WMO en Jeugdwet) is er in Zuid-Limburg in vergelijking met de rest van Nederland sprake van een hoog zorggebruik en (zeer) hoge zorgkosten. De grootste afwijking doet zich voor in de leeftijd tot 65 jaar. Net als in de rest van Nederland zien we dat een relatief klein deel van de populatie een groot deel van de zorgkosten maakt. Het hogere zorggebruik in de regio valt te verklaren door de (zelf-ervaren) gezondheidstatus, sociaaleconomische situatie, leefstijl en de mate van eenzaamheid en zelfregie. Leefstijlgevoorten, eenzaamheid en zelfregie ontstaan in de brede context van de leefomgeving. Het is daarom van belang om naar de brede determinanten van gezondheid te kijken. Hiervoor is een verbreding nodig naar andere domeinen dan alleen de gezondheidszorg. [Onderbouwing en verdieping hier](#).

2 FLINKE GEZONDHEIDSACHTERSTANDEN T.O.V. NEDERLAND

Zuid-Limburg kampt met flinke gezondheidsachterstanden; zowel qua fysieke gezondheid (veel inwoners hebben chronische aandoeningen en de inwoners hebben een minder gezonde leefstijl) als qua mentale gezondheid (relatief veel inwoners ervaren stress, hebben risico op een angststoornis of depressie, hebben weinig regie over het eigen leven, zijn vaker eenzaam, hebben minder veerkracht, zijn beperkt zelfredzaam en beschikken over relatief lage gezondheidsvaardigheden). Dit geldt voor volwassenen, maar deels ook voor de jeugd. [Onderbouwing en verdieping hier](#).

5 EEN (REGIONALE) INTEGRALE DOMEIN OVERSTIJGENDE AANPAK IS NOODZAAK

Er wordt veel samengewerkt in Zuid-Limburg. Samenwerkingen zijn vaak thema of (zorg)domein verbonden, of op lokaal, subregionaal niveau georganiseerd. Een (regionale) integrale domeinoverstijgende aanpak kan verder worden versterkt. Het aanbod van zorg en ondersteuning wordt als onvoldoende samenhangend ervaren en de samenwerking is niet voldoende afgestemd op de eigen kracht van inwoners en op de mogelijkheden van de gemeenschap. De huidige complexe vraagstukken noodzaken tot optimaal effectieve samenwerking. [Onderbouwing en verdieping hier](#).

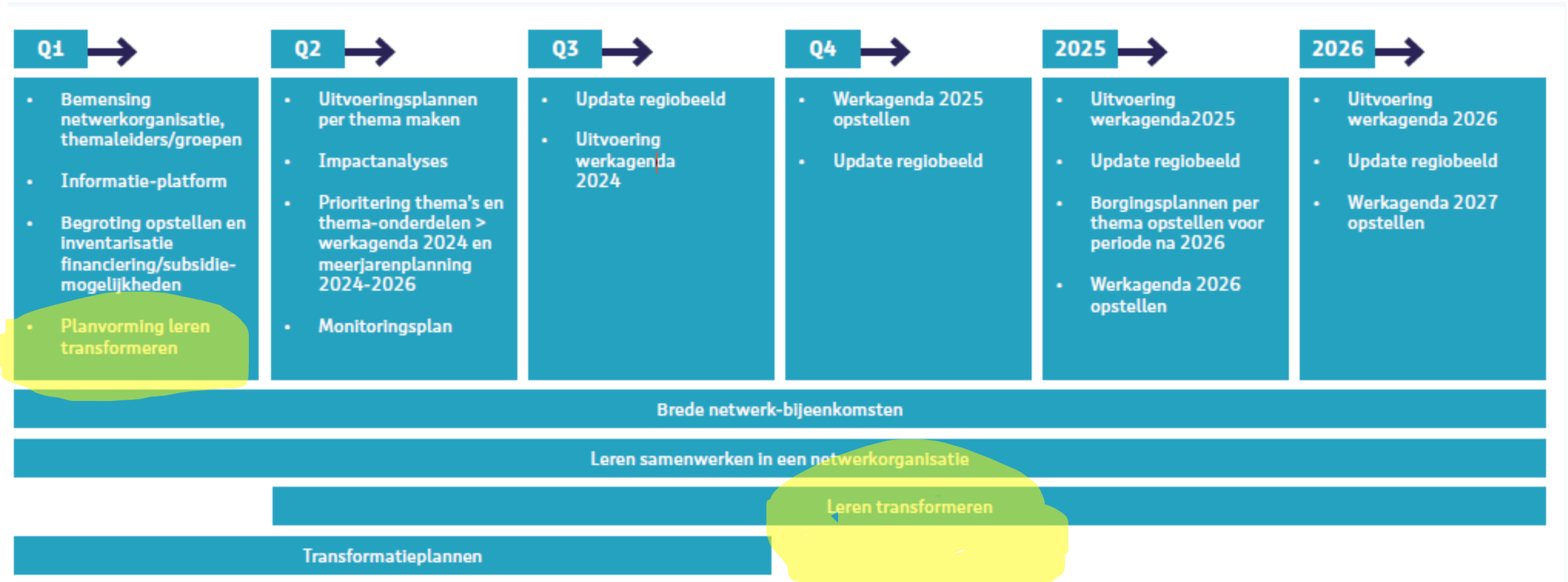
3 DOOR LAAG OPLEIDINGSNIVEAU, ARMOEDE, EENZAAMHEID, EN VERMINDERDE ZELFREGIE GROTE VERSCHILLEN TUSSEN WIJKEN, GEMEENTEN

Er bestaan grote verschillen in fysieke en mentale gezondheid tussen subregio's, gemeenten en wijken binnen gemeenten. Deze verschillen hangen -behalve met demografische kenmerken, zoals leeftijd -ook samen met sociaaleconomische kenmerken (zoals opleidingsniveau en moeite met rondkomen) en sociale determinanten (zoals eenzaamheid en regie over het eigen leven). [Onderbouwing en verdieping hier](#).

werkagenda regioplan: leren transformeren

SAMEN LEREN TRANSFORMEREN

drift for transition

Reflexive Monitoring

Wat is ons doel?
Hoe, en met wie beoordelen we
of acties daar aan bijdragen?

Wat hebben we geleerd?
En voor wie is dat relevant?

Doen we nog het goede?
En wie bepaalt wat dat is?

Welke veranderingen zijn nodig?
En wat zijn barriers hiervoor?

START

TRANSITIE?

*“Schoksgewijze, **fundamentele verandering** van de dominante structuren, culturen en werkwijzen binnen een maatschappelijk (deel) systeem op de **lange termijn**.”*

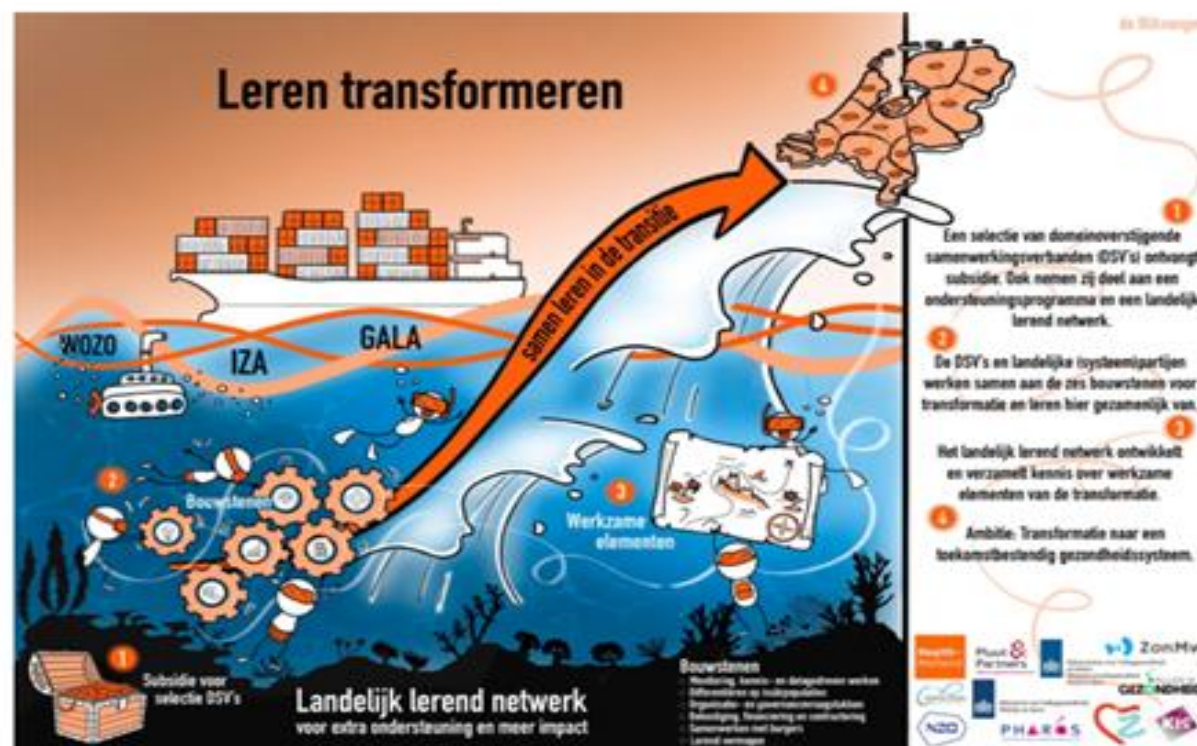
- ❖ **Organiseren (Structuren):** technieken, wetten, beleid, infrastructuren
- ❖ **Denken (Culturen):** gedeelde waarden, overtuigingen, normen
- ❖ **Doen (Werkwijzen):** routines, gedrag

LANDELIJK LEREND NETWERK “LEREN TRANSFORMEREN”

De vijf bouwstenen van het landelijk lerend netwerk:

- 1 Lerend vermogen
- 2 Monitoring, kennis- en datagedreven werken
- 3 Differentiatie op (sub)populaties
- 4 Organisatie- en governancevraagstukken
- 5 Bekostiging, financiering en contractering
- 6 Samenwerken met burgers.

Leren gaat niet alleen via het hoofd maar ook via hart en hand

Ingrediënten van leren

- Trekkers
- Leerbegeleider
- Onderzoekers
-

- Tijd van deelnemers
- Het echt organiseren
- Leren is onderdeel van de transformatie!
- Set van leermateriaal/ leeromgeving
- Leuk en nuttig
-

Heel Team Zuid Limburg

- Themaleiders
- Thematrekkers
- BRG
- Regieteam
- BAG, DOT, ...

Bestuurders
Professionals
Burgers

..

- Leren in de praktijk; wat werkt?
- Reflectie op de praktijk; intervisie
- Inspiratiebijeenkomsten
- Door onderzoek
- Performance feedback
- Gemengde leerbijeenkomsten

Ambassadeur
café MIP

27 febr 2024

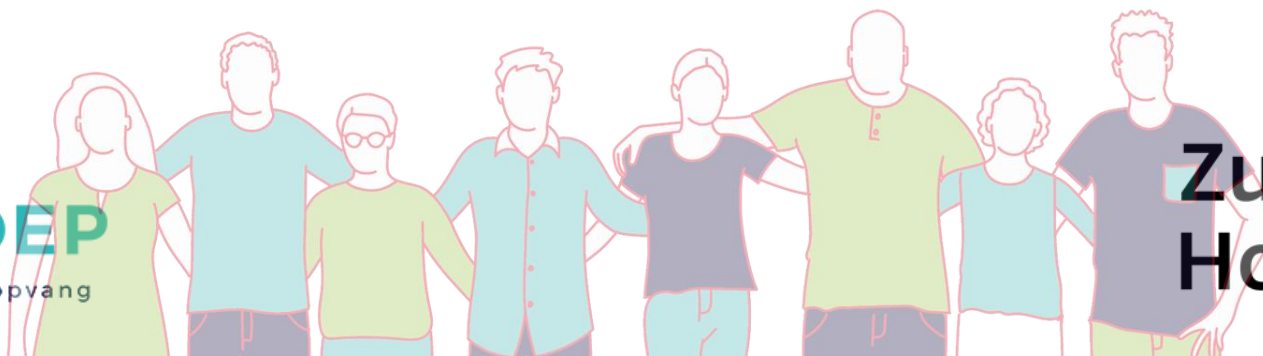
Leren en transformeren!

Samen leren in de transitie van zorg naar
gezondheid

Dr. Jérôme van Dongen

**MIK &
PIW GROEP**
Sociaal werk & Kinderopvang

**Zuyd
Hogeschool**

**ZU
YD**

Wie ben ik?

Dr. Jérôme van Dongen

Lector

Bijzonder lectoraat **Interprofessionele samenwerking in de wijk**

Zuyd
Hogeschool **ZU
YD**

MIK & PIW Groep in Limburg:

- Kinderopvang
- Sociaal werk*
- Ondersteunend bedrijf

Aantal collega's binnen
iedere stichting:

Wie is wie in de wijk?

Inter-
professionele
samenwerking
in de wijk

Vanuit **complementariteit** gezamenlijk kwalitatieve en afgestemde ondersteuning aan burgers, cliënten en/of patiënten van jong tot oud bieden.

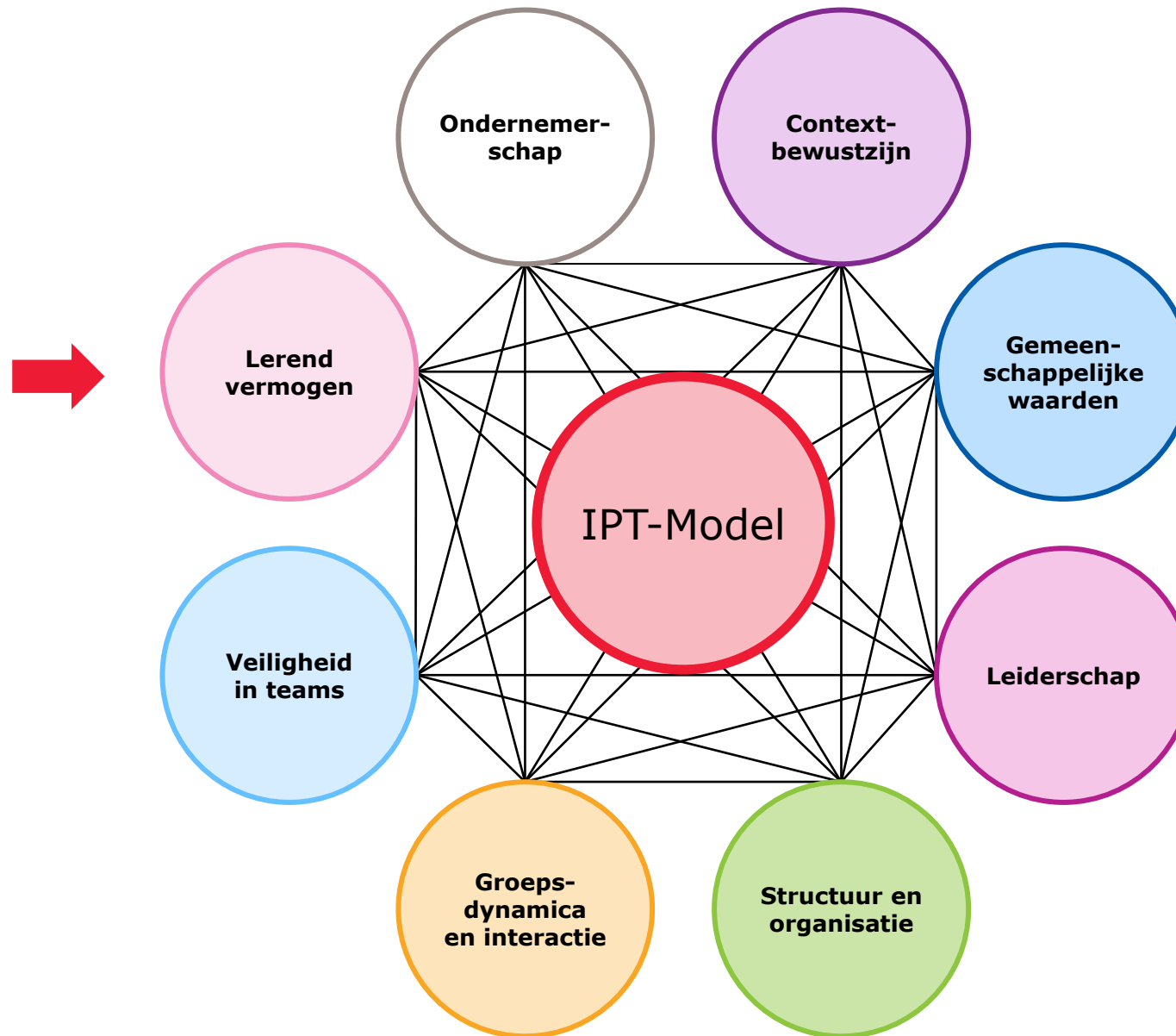
Dit met als hoger gelegen doel de **kanskracht** van burgers te vergroten.

Verskillende verschijnings- vormen

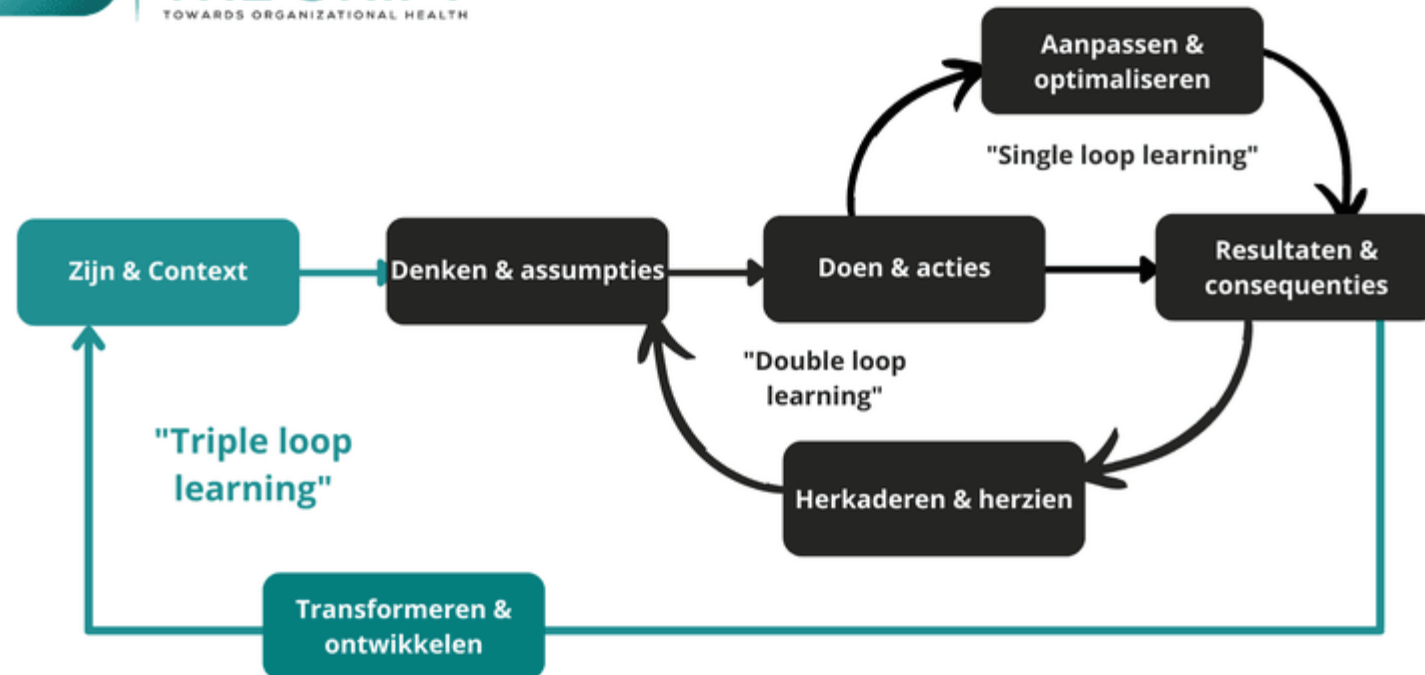

Kritische factoren

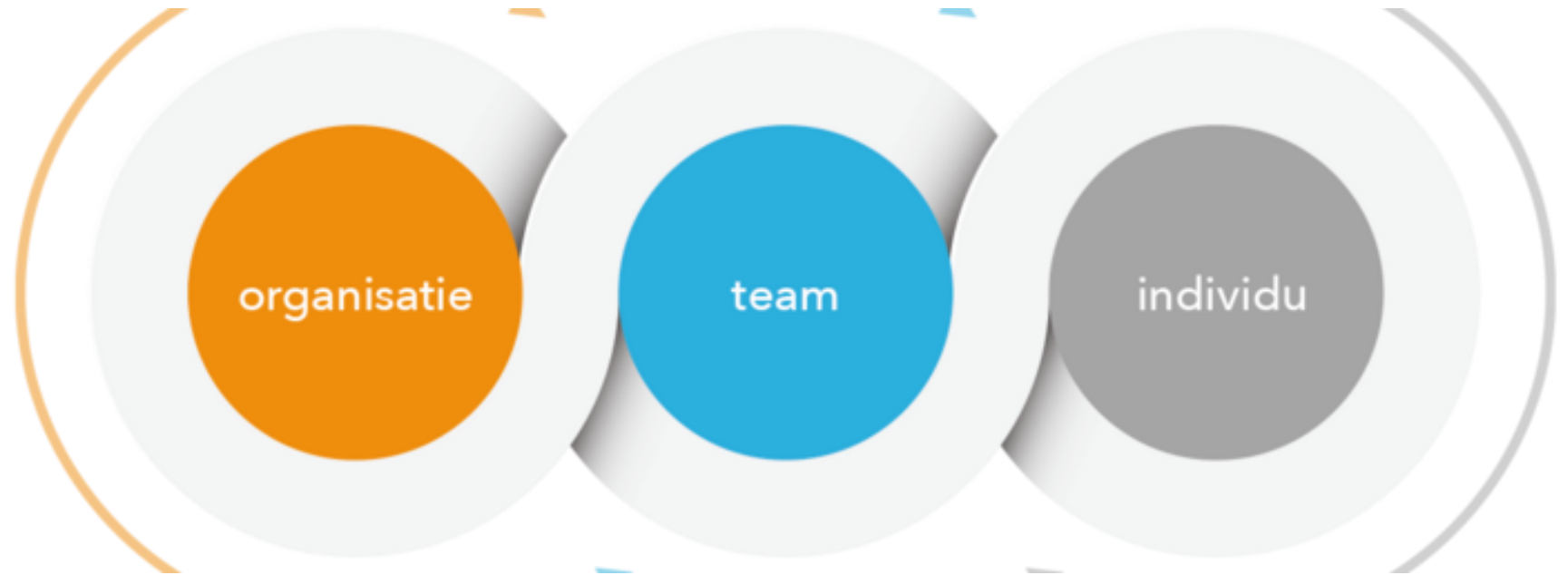

Lerend vermogen op verschillende niveaus

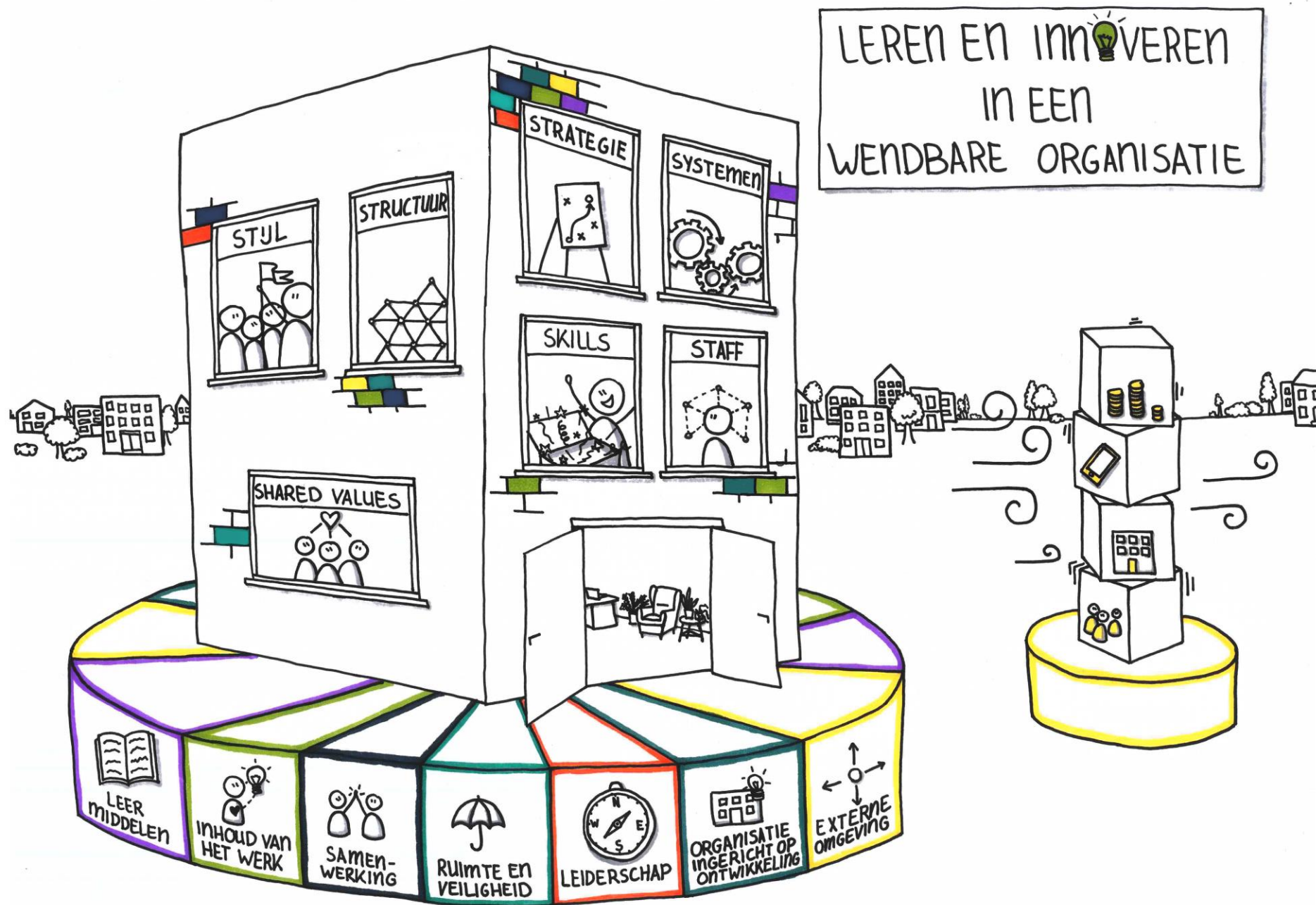
'A quality of people, teams or organizations that allows them routinely to learn from the world around them and apply their learning to new situations, so that they continue on a path towards their goals, even if the context is changing' (Kools & Stol, 2016)

Lerend
vermogen op
verschillende
niveaus

Organisatie perspectief

Organisatie Perspectief

*Tip: gebruik als
inspiratie voor de
bespreking de
vragenlijst van
Marsick en Watkins*

Goed	Beter
Stelling:	

Vraagstelling:

- Hoe leerrijk is jouw organisatie?
- In hoeverre stelt jouw organisatie je in staat om over grenzen van organisatie en discipline samen te leren?

A. Bespreek kort aan de statafels:

- Wat gaat er goed?
- Wat kan er beter?
- Welke consequenties heeft dit voor jouw ambitie/innovatie/project/interventie?

B. Formuleer samen een stelling

- Criteria: eenduidig, max 16 woorden, positief

Team Perspectief

*Tip: gebruik als
inspiratie voor de
bespreking de
vragenlijst van
Marsick en Watkins*

Goed	Beter
Stelling:	

Vraagstelling:

- Hoe geef jij invulling aan leren in interprofessionele teams of netwerken?
- Waar liggen kansen voor samen leren in interprofessionele teams of netwerken?

A. Bespreek kort aan de statafels:

- Wat gaat er goed?
- Wat kan er beter?
- Welke consequenties heeft dit voor jouw ambitie/innovatie/project/interventie?

B. Formuleer samen een stelling

- Criteria: eenduidig, max 16 woorden, positief

<https://coachboeken.nl/product/interprofessionele-teams-in-hun-kracht/>

Dank voor uw aandacht

jerome.vandongen@zuyd.nl

**MIK &
PIW GROEP**
Sociaal werk & Kinderopvang

**Zuyd
Hogeschool**

**ZU
YD**